

De Europese Unie De lidstaten

Chronologisch overzicht van de toetredingen

1951 | De zes Founding Fathers (België, Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Nederland) ondertekenen het Verdrag van Parijs (tot oprichting van de EGKS: Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal).

1973 | Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk treden toe tot de Europese Gemeenschappen.

1981 | Griekenland wordt de tiende lidstaat.

1986 | Spanje en Portugal treden toe.

1995 | Finland, Oostenrijk en Zweden worden lid van de Europese Unie. Noorwegen blijft ingevolge een referendum buiten de EU.

1 mei 2004 | Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije en Tsjechië worden lid van de Europese Unie.

1 januari 2007 | Bulgarije en Roemenië worden lid van de Europese Unie.

1 juli 2013 | Kroatië treedt toe.

31 januari 2020 | Het Verenigd Koninkrijk verlaat de EU. Er zijn nog 27 lidstaten.

Kandidaat-lidstaten

Eens de Europese instanties beslist hebben het kandidaatlidmaatschap van een land te onderzoeken, sluiten ze met dat land een stabilisatie- en associatieovereenkomst.

Turkije sloot al in 1963 met de EG een associatieovereenkomst met het oog op de vorming van een douane-unie. Sinds december 1999 is het land kandidaat voor het EU-lidmaatschap.

In oktober 2005 gingen de toetredingsonderhandelingen van start. De EU stelt naast de algemene voorwaarden (naleving van de voornoemde criteria van Kopenhagen) als bijkomende voorwaarde dat Turkije Cyprus officieel moet erkennen.

Kregen ook de status van kandidaat-lidstaat:

Noord-Macedonië

(december 2005)

Montenegro

(december 2010)

Servië

(maart 2012)

Albanië

(juni 2014)

Moldavië

(juni 2022)

Oekraïne

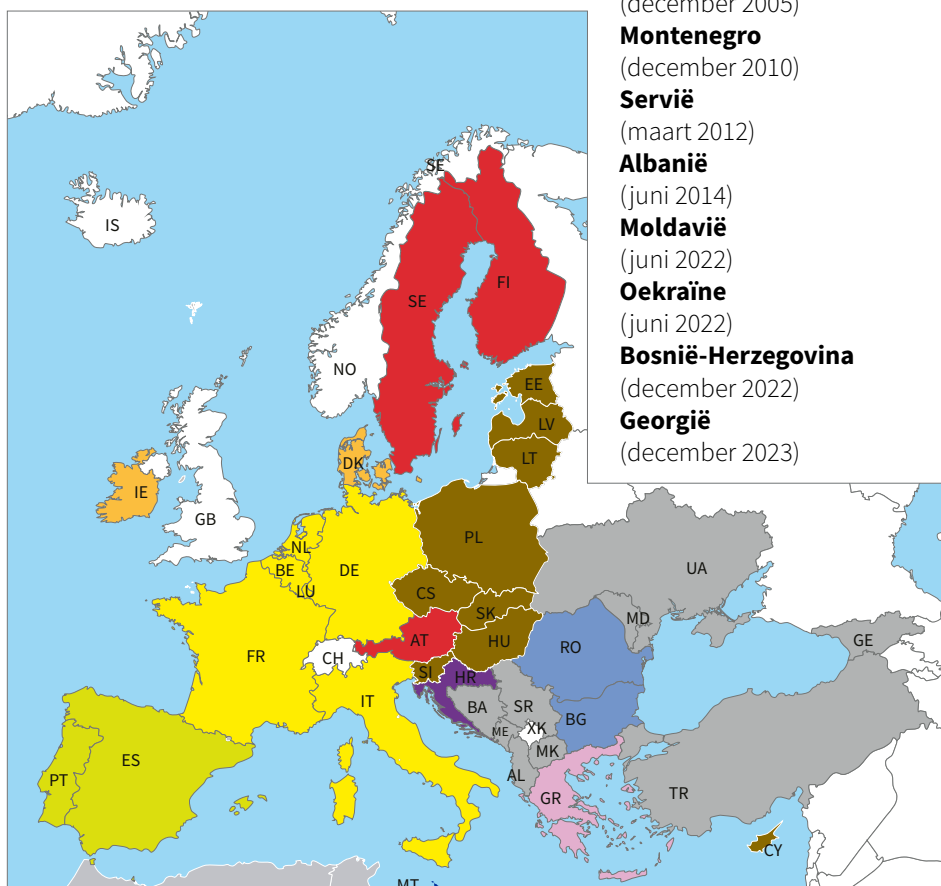
(juni 2022)

Bosnië-Herzegovina

(december 2022)

Georgië

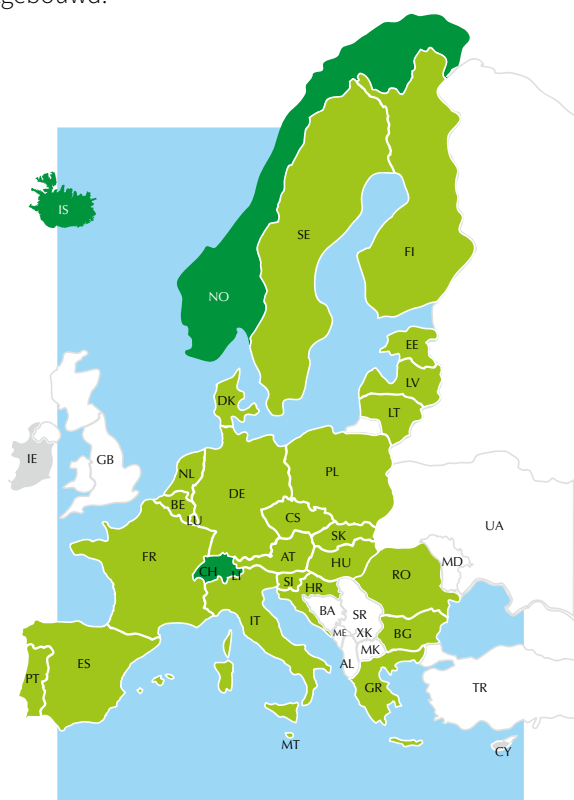
(december 2023)

De Schengenlanden⁽¹⁾

In 1995 traden de Schengenakkoorden in werking. Hierdoor ontstond een gebied zonder binnengrenzen dat bekend staat als de Schengenruimte. Dankzij Schengen kan de burger vrij rondreizen zonder aan de grenzen controles te moeten ondergaan. Als een soort tegenprestatie werden maatregelen uitgewerkt om de controles aan de buitengrenzen van het Schengen-gebied te versterken. Negenentwintig landen nemen intussen deel: 25 EU-lidstaten en 4 niet-EU-landen.

De Schengenlanden voeren een gemeenschappelijk visabeleid: een visum voor één Schengenland is geldig voor alle Schengenlanden. Ze werken ook samen op het vlak van justitie en politie. Om de uitwisseling van informatie tussen de Schengenlanden te bevorderen, wordt het *Schengen Information System* (SIS) uitgebouwd.

- EU en Schengen
- EU, niet Schengen
- Niet EU, wel Schengen

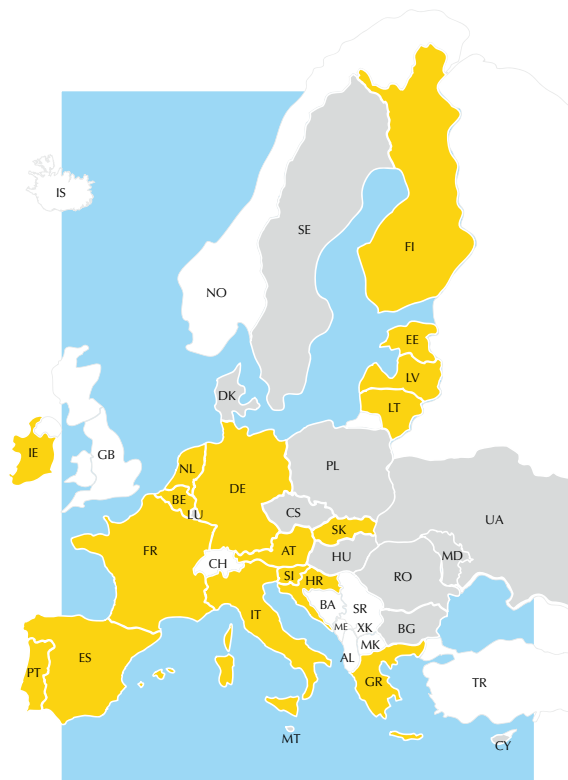
Sinds 1997 maken de Schengenakkoorden deel uit van de EU-verdragen en van het zogenoemde *acquis communautaire*⁽²⁾. Toch is een Schengenvisum niet geldig voor Cyprus. Ierland neemt niet deel aan het akkoord, maar heeft de mogelijkheid om bepaalde delen ervan toe te passen. Noord-Ierland is als deel van het Verenigd Koninkrijk uit de EU getreden, maar heeft een speciaal statuut. IJsland, Noorwegen, Zwitserland en Liechtenstein zijn geen lid van de EU maar nemen wel deel aan Schengen.

De Eurozone

Op 1 januari 1999 namen de 11 landen die de Economische en Monetaire Unie (EMU) vormden de euro als officiële munt aan. In 2001 werd Griekenland het 12de lid van de EMU.

Op 1 januari 2002 verving de euro in die landen de nationale munteenheid. Nadien traden ook Slovenië, Cyprus, Malta, Slowakije, Estland en Letland tot de eurozone toe. Litouwen is toegetreden op 1 januari 2015, Kroatië op 1 januari 2023. De eurozone telt nu dus 20 EU-lidstaten.

Dankzij de euro kunnen de mensen bijna heel de Europese Unie doorreizen zonder dat ze geld hoeven te wisselen.

De eurolanden moeten hun begrotingstekort beperken tot 3% van het bruto binnenlands product (de zogenaamde Maastrichtnorm).

Conform het Stabiliteitspact (1997) maken de eurolanden bij hun toetreding een stabiliteitsprogramma op. Daarin leggen ze vast welke maatregelen ze zullen treffen om op middellange termijn hun begroting zoveel mogelijk in evenwicht te houden. Naar aanleiding van de financiële crisis van 2008 heeft de EU haar toezicht op de begrotingen van alle lidstaten versterkt. Een tiental maatregelen (het zgn. sixpack, het twopack en een nieuw verdrag inzake economisch bestuur) moeten ervoor zorgen dat het begrotings- en economisch beleid wordt afgestemd op de doelstellingen die op Unie-niveau zijn overeengekomen. Dit alles wordt gekaderd in een tijdspad, Europees semester genoemd.

Meer info:

<http://europa.eu/>

1 Schengen is de stad in Luxemburg waar het akkoord werd getekend.

2 *Acquis communautaire*: alle verdragen, wetten en internationale overeenkomsten van de EU en de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie.